

Горобець Д. С., магістр, Агліуллін Р. М., д-р. філ.

Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСУ ІТ-КОМПАНІЇ

Анотація. Розглянуто сучасні зарубіжні та українські дизайн-студії, простежено спільні стилістичні риси, характерні для дизайн-проектів. Започатковано дискусію про інновації в дизайні приміщень офісів ІТ-компаній, окреслено їх вплив на прибутковість компанії та успіх нововведень. Виділено інновації: віртуальні офіси, гнучкі простори, smart-офіси, біодизайн, ергодизайн, техnodизайн: використання цифрових інсталяцій, інтерактивних екранів, елементів доповненої реальності для організації простору. Виявлено тісний зв'язок між появою інновацій в інтер'єрі і якістю послуг, підкреслено роль українських національних ІТ-компаній для світової спільноти, проаналізовано ряд міжнародних та українських офісів ІТ компаній (Google, Microsoft, Grammarly, Genesis, SoftServe).

Ключові слова: інноваційні ідеї, інтер'єр офісу ІТ-компанії, smart-офіси, віртуальні офіси, ергодизайн, техnodизайн, біодизайн.

Horobets D. S., Master's Degree, Ahliullin R. M., Ph.D

Kyiv National University of Technologies and Design

INNOVATIVE APPROACHES TO INTERIOR DESIGN OF AN IT COMPANY OFFICE

Abstract. Modern international and Ukrainian design studios are examined, and common stylistic features characteristic of design projects are identified. A discussion on innovations in the interior design of IT company offices has been initiated, outlining their impact on company profitability and the success of innovations. The study highlights innovations such as virtual offices, flexible spaces, smart offices, biodesign, ergodesign, and technodesign – the use of digital installations, interactive screens, and elements of augmented reality for spatial organization. A close relationship between the emergence of innovations in interior design and the quality of services has been revealed. The role of Ukrainian national IT companies in the global community is emphasized, and a number of international and Ukrainian IT company offices (Google, Microsoft, Grammarly, Genesis, SoftServe) have been analyzed.

Keywords: innovative ideas, IT company office interior, smart offices, virtual offices, ergodesign, technodesign, biodesign

Вступ. Інноваційна діяльність є одним із головних завдань дизайну, і вона набуває все більшого значення в сучасну епоху технічного прогресу, автоматизації та розвитку комп'ютерних технологій.

Інтер'єр сучасного офісу ІТ-компанії, реагує на зміни епох, смаків і течій. Вивчення сучасних концепцій дозволяє глибше зрозуміти й оцінити «віяння епохи» не лише в дизайні, а й у емоціях [8].

Дизайн сучасного офісу ІТ-компанії трансформувався у середовище, що стимулює творчість, підтримує корпоративну культуру та підкреслює індивідуальність компанії. Дизайнери дедалі частіше звертаються до концепцій open space, біофільного дизайну та психології праці. Міжнародні проекти Google, Microsoft, Spotify та українські кейси (Grammarly, Genesis, MacPaw, SoftServe) демонструють, що інноваційний офісний інтер'єр – це синтез креативності, технологій та комфортної ергономіки.

Вивченням проблеми інновацій в дизайні офісів ІТ-компаній займалися відомі зарубіжні та українські вчені, серед яких: К. Крістнесен, Т. Холл, К. Діллон, Д. Данкан, висвітлили ідеї закону успішних інновацій. Вони відзначили, що насправді, інновації можуть бути передбачуваними та прибутковими. К. Крістнесен визначив, що для успіху

важливо зрозуміти, які завдання ставлять клієнти та як можна спрогнозувати успіх своїх нововведень [11].

О. Сафронова підкреслила, що нинішні інноваційні ідеї народжуються завдяки спільній роботі команд фахівців. У процесі створення нових продуктів можуть одночасно брати участь маркетологи, дизайнери, інженери, конструктори, технологи, економісти, а також самі користувачі. Яскравим прикладом підходу, заснованого на принципах колективної творчості та людиноорієнтованого дизайну, є стратегія *дизайн-мислення (Design Thinking)*, яку активно розвиває Стенфордська Школа дизайну [17].

М. Вотінов підсумовує, що smart-офіси стануть стандартом у комерційній нерухомості, важливою частиною «розумного міста», інтегруючись у загальну інфраструктуру [2].

О. Виноградова, О. Крижко дослідили роль віртуального офісу в сучасних умовах [4].

Дослідження Д. Нормана підкреслюють важливість «емоційного дизайну» – середовища, яке стимулює позитивні емоції працівників і впливає на якість їхньої роботи [8].

С. Кускова проаналізувала стилі інтер'єрів офісних приміщень: класичні, сучасні, еклектика, ф'южн і підсумувала: в якому б стилі не був інтер'єр офісу, в будь-якому випадку необхідно зважати на ергономічні вимоги, розраховані забезпечити максимальну зручність в роботі при мінімальних витратах сил [12].

Вагомий внесок у дослідження робочого простору офісу зробив дослідник Кріс ван Уффелен. Зокрема навів приклади з усього світу, про найновіші результати досліджень робочого місця. Усі його проекти сприяють розумінню майбутнього офісного життя. Х. Пьотровські стверджує, що дизайнеру необхідно розуміти бізнес клієнта для того, щоб створити оригінальний концепт інтер'єру, адже внутрішнє оздоблення приміщення відіграє вагому роль у приваблюванні клієнтів [15].

Згідно з дослідженнями О. Сафронова, М. Стрільчук, Р. Агліулліна, К. Донець, визначено особливості формування дизайну інтер'єру сучасних інформаційних агентств, офіс має бути гнучким, пристосованим до різних типів діяльності – від індивідуальної роботи до командних мозкових штурмів. У цьому контексті важливими є такі аспекти: використання мобільних меблів і трансформованих зон, створення зон відпочинку, інтеграція природних елементів – біофільний дизайн [16].

Дослідники В. Браунінг, К. Раян, та Дж. Кленсі показали, що біофільний дизайн може знижувати рівень стресу, покращувати когнітивні функції та креативність, сприяти добробуту й пришвидшувати процеси відновлення. Дослідники узагальнили, що біофільний дизайн – це кодифікація історії, людської інтуїції та нейронаук, які розкривають взаємозалежність між людиною та природою [3].

Не зважаючи на значні дослідження, питання інновацій для дизайну офісів ІТ-компанії потребують подальшої деталізації.

Постановка завдання. Виходячи з вищенаведеного, метою статті є дослідження інноваційних підходів до дизайну інтер'єру офісів ІТ-компаній, аналіз тенденцій у світовому та українському контекстах, а також узагальнення досвіду провідних компаній (Google, Grammarly, SoftServe) для розробки сучасних дизайн-концепцій та визначення ролі українських ІТ-компаній на міжнародному ринку.

Результати досліджень. Офіси ІТ-компаній перетворюються, адаптуються і набувають нового вигляду. Під впливом технологій та новаторського мислення, екологічних та соціальних вимог, сучасні офісні простори стають більш ефективними, зручними, гнучкими та поєднують різноманітні аспекти нашого життя. Сучасні співробітники хочуть мати змогу працювати дистанційно там, де є можливість. Це

спонукає дизайнерів іти в ногу з часом і шукати інноваційні підходи, які б змінювали робочий простір відповідно до запитів компаній.

За версією блогу «Мехбуд», в десятку найперспективніших українських ІТ-компаній увійшли: Grammarly, Ajax systems, Genesis, MACRAW, Softserve, EPAM, Intellias, Ciklum, TECHPIA, Parimatch. Критеріями відбору для рейтингу слугували: інноваційність, концептуальність, естетичність, функціональність, людиноцентризм [1].

Наразі вченими виділяються такі форми інновацій в дизайні офісних приміщень ІТ-компаній (табл. 1).

Таблиця 1

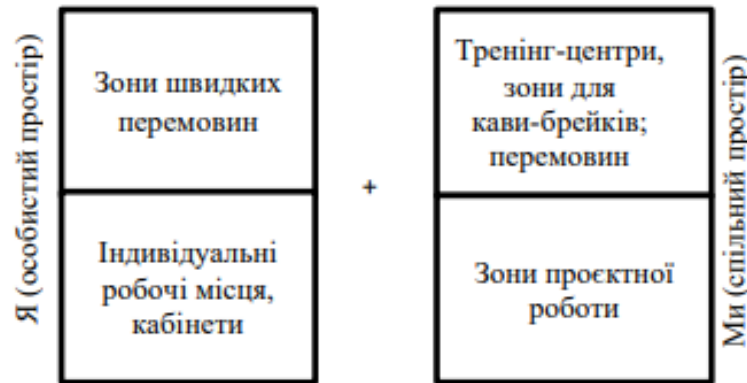
Основні форми інновацій

Вид інновації	Характеристика
Віртуальні офіси	Все частіше використовується технологія віртуальної реальності. Поняття «віртуальний офіс», «віртуальні архіви й бази даних», «віртуальні тури», «віртуальні тренажери», «віртуальні конференції» замінили функції бек-офісу [4].
Smart-офіси	Smart-офіс – інтерактивна система, яка оптимізує робоче середовище через технодизайн, змінюючи традиційні уявлення про робочий простір, завдяки автоматизації, зменшуючи витрати на енергію та обслуговування [7].
Зелені офіси	Основні характеристики зелених офісів: енергоефективність, ресурсозбереження, використання високоякісних будівельних матеріалів з низьким вмістом ЛОС, що зменшує токсичність повітря та створює безпечніші й комфортніші умови праці, екологічність та здорове середовище офісів забезпечують зелені дахи та стіни [6].
Біофільний дизайн	Біофільний дизайн – інтеграція природних матеріалів, зелених зон, живих рослин, природного освітлення. Наприклад, в офісах Amazon реалізовано концепцію "Spheres", де працівники працюють серед тисяч живих рослин, що знижує рівень стресу [3].
Кубічний дизайн	Офіси у вигляді кубів забезпечують комфортні умови для працівників, влаштовують зони для переговорів, зони відпочинку.
Дизайн для командної роботи	Офіси майбутнього створюються як екосистеми для співпраці, натхнення та обміну ідеями [16].
Технологічні тренди	Використання цифрових інсталяцій, інтерактивних екранів, елементів доповненої реальності для організації простору [15].
Гібридні офіси	В майбутньому роль гібридних офісів буде лише зростати. Запровадження гнучкого графіка та можливості дистанційної роботи. Коворкінги поступово еволюціонують у формат клубних просторів, що виконують функції «другого дому» [4].
Ергономічність і адаптивність	Для формування здорового офісного середовища застосовують регульовані за висотою столи, крісла з підтримкою постави, "hot-desking" системи, перегородки з навісними елементами [13, 15].
Простір для відпочинку	У багатьох великих компаніях облаштовують так: 1) лаунж-зона; 2) інтелектуальна зона; 3) ігрова кімната; 4) антистресові кімнати; 5) місце для сну, які у Японії, Китаї, США, Німеччині, Франції є досить популярними в офісах [13].

Джерело: узагальнено на основі [3, 4, 6, 7, 13, 15, 16].

Дизайн офісного простору ІТ-компанії має відповідати принципам сучасності та функціональності, забезпечуючи умови для стимулювання креативності й ефективної

колаборації. Зонування офісу відбувається з урахуванням основних принципів роботи в офісі. Важливим у роботі дизайнера є пошук рівноваги між двома видами діяльності (концентрація і спілкування), яке найбільше відповідало б тій чи іншій компанії [13]. (рис. 1).

Джерело: побудовано автором на підставі [13].

Рис. 1. Матриця зонування офісного простору

Інноваційні, проєктні та інформаційно-технологічні компанії віддають перевагу офісу Open Space з невисокими перегородками між робочими місцями, ергономічними й компактним меблями [4]. Сучасні стилі (хайтек, техно арт, мінімалізм, конструктивізм та інші) характерні для підприємств, що позиціонують себе як молодих, креативних, передових і динамічних. Ці стилі офісного інтер'єру на сьогоднішній день є найбільш поширеними, так як не тільки відображають модні тенденції в дизайні, але і приваблюють цілком доступними цінами [12].

Розглянемо позитивний вплив техnodизайну офісів ІТ-компаній на якість послуг (табл. 2).

Таблиця 2

Техnodизайн в офісах ІТ-компаній

ІТ-компанія	Якість послуг
Google	Впроваджує інтелектуальні ІТ-рішення в офісному середовищі для контролю освітлення, мікроклімату та роботи кафетеріїв.
Microsoft	Компанія застосовує хмарні технології та інструменти штучного інтелекту з метою підвищення продуктивності та колаборації в офісному середовищі, забезпечує гнучкість організації робочих процесів
Grammarly	Активно впроваджує сучасні цифрові технології з метою підтримки ефективної віддаленої робочої культури, використовує інструменти для колаборації та віртуальні робочі середовища.
SoftServe	Інтегрує технології штучного інтелекту та аналізу великих даних у свої бізнес-процеси. Використовує інноваційні технології для енергоефективності: автоматичне регулювання освітлення, клімат-контроль, «розумні» системи моніторингу.
Infopulse	Впроваджує технології обробки даних у реальному часі для забезпечення співпраці між своїми командами, розташованими в різних країнах світу.
Ciklum	Впроваджує передові технології, зокрема хмарні сервіси та інструменти колаборації, з метою забезпечення високого рівня продуктивності.

Джерело: узагальнено на основі [15].

Найбільшими «техногігантами», що використовують smart-офіси вважаються ІТ-компанії: Alphabet (Google), Amazon, Apple, Meta Platforms (Facebook) та Microsoft. Ці

компанії є найвідомішими та найціннішими брендами у сфері ІТ, займаючись розробкою програмного забезпечення, онлайн-сервісів, мобільних пристроїв, хмарних рішень та соціальних мереж [7].

Створення гнучкого робочого простору у великих ІТ-компаніях також завдячує елементам кубічного дизайну (рис. 2).

а) SoftServe

б) ІТ-бізнес-інкубатора
в місті Харків, дизайн
від ZA Architects

в) переговорна кімната

Джерело: згідно [13, 17].

Рис. 2. Елементи кубічного дизайну в ІТ-компанії компанії

Кубічний дизайн в такому випадку дозволяє створювати модульні офіси, які можна транспортувати або швидко змінювати їх функціональне призначення.

Кубічний дизайн в комерційній архітектурі виглядає дуже перспективно. Він не лише покращує функціональність офісів, а й відіграє важливу роль у психологічному сприйнятті простору, сприяє творчості, мотивації та продуктивності співробітників. Відкриті та світлі простори з геометричними елементами дозволяють уникнути відчуття замкненості, яке інколи виникає в традиційних офісах[13].

Зоні відпочинку в офісі приділяють значну увагу такі відомі компанії, як Google, Facebook, Zappos, офіс популярної онлайн-платформи SoundCloud (Берлін), офіс компанії Quicken Loans, офіс Ticketmaster та ін.

Офіс Google у Нью-Йорку. У лютому 2024 року компанія Google відкрила новий офіс у Нью-Йорку, який коштує \$2,1 млрд. Це 12-поверхова будівля під назвою St. John's Terminal, побудована на місці залізничного вокзалу 1930-х років (рис.4).

Джерело: згідно [19].

Рис. 3. Офіс Google у Нью-Йорку

Робочі простори офісу розраховані на 3000 працівників, а додатково передбачені лаундж-зони на кожному поверсі, кафе, тераси, мінікухні та конференц-зали.

Частину будівлі облаштовано під рекреаційну зону. Вона включає спінінг-студію, зал для йоги, простір для занять бойовими мистецтвами, окрему залу для персональних тренувань. Будівля сертифікована за найвищим рівнем **LEED v4 Platinum**, обладнана сонячними панелями та системами збору дощової води [19].

Серед відомих дизайн-студій в Україні називають *Balbek Bureau*, *ZIKZAK Architects*, *Sergey Makhno Architects* – вони проектували офіси для Grammarly, Jooble, MacPaw та інших IT-брендів.

В дизайні українські IT-компанії часто комбінують західні тренди з локальною айдениткою. Їм властивий коворкінг-стиль: популярний дизайн у стилі Creative States. Присутні бюджетність і креативність.

Базові кольори – білий, сірий, чорний, з акцентами у корпоративних відтінках. Зустрічається використання національних мотивів у графічному декорі та текстилі: Yakusha, SoftServe, Intellias.

Високоякісний дизайн інтер'єру виступає вагомою перевагою для українських IT-компаній, які співпрацюють із глобальними світовими лідерами. Привабливий та функціональний робочий простір підвищує інвестиційну привабливість і сприяє залученню талановитих кадрів [6].

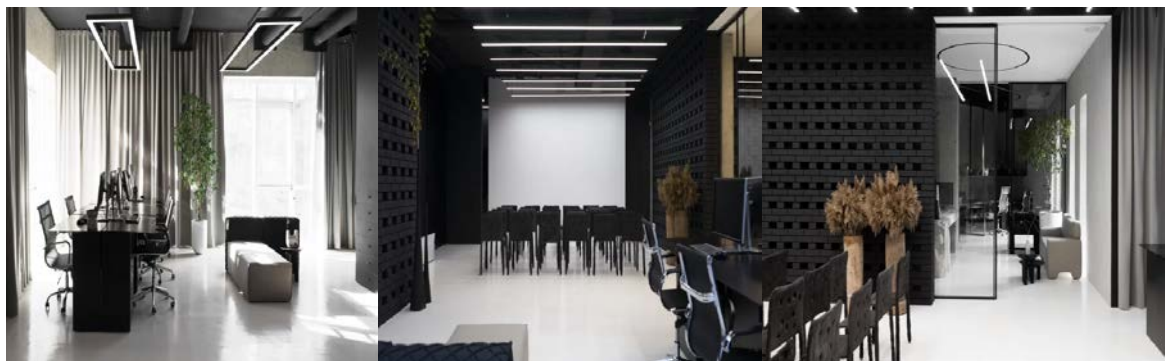
Ofic Genesis має чіткий сучасний мінімалістичний інтер'єр з індустриальними елементами: натуральних матеріали, зелень, чорні акценти, яскраво-жовті вставки, графіті та іронічні фрескові мотиви. Його стиль – це чистий мінімалізм, промислова естетика, акценти на матеріалах, кольорах і творчих деталях, але без етнічної символіки чи культурних традицій [22] (рис. 4).

Досвід та надбання світових дизайнерів показують, що для творчого пошуку немає меж. **Ofic Yakusha** функціонально поділено на робочі зони та лекторій (рис. 5).

Джерело: згідно [22].

Рис. 4. **Ofic Genesis** спроектований студією **ZIKZAK Architects**

Джерело: на підставі [17].

Рис. 5. **Ofic Yakusha**

Нейтральна кольорова основа інтер'єру, побудована на чорних і сірих відтінках, була доповнена елементами українського національного декору. Зокрема, в одній із зон використано вази, форма яких асоціюється з трембітами. За словами авторів проекту, декоративні об'єкти були зібрані у селах України. Меблювання простору, за винятком корпусних виробів, виготовлених на замовлення, представлено колекцією Faina [23].

ІТ-компанія **Grammarly** має офіси в Києві, Нью-Йорку та Сан-Франциско. Київський офіс знаходиться на останньому поверсі бізнес-центру Gulliver. Проект реалізувала команда Слави Балбека (Balbek Bureau). За свідченням архітекторів, замовники висловили побажання створити високотехнологічний офісний простір з елементами домашнього затишку, із застосуванням теплих кольорових рішень та екологічно чистих матеріалів (рис. 6).

Джерело: The Village [21].

Рис. 6. Офіс Grammarly

Два рівні офісу Grammarly поєднує міст довжиною 90 метрів, який утворює кільце вздовж периметра приміщення. Він став центральним елементом офісного простору: водночас інтегрує різні функціональні зони в єдиний робочий цикл та символізує тісний зв'язок між українським і американськими офісами компанії.

Є конференц-зона на 150 осіб, пар-room, тематичні лаунж-зони, Skype-кабінки та спеціально розроблений G-table із зарядними станціями.

Враховуючи це, простір під дахом облаштували у два рівні, де передбачили шість звукоізованих робочих зон, кілька переговорних кімнат та центральну арену для командних зібрань [21].

SoftServe – всесвітньо відомий постачальник програмного забезпечення та ІТ-послуг, а також найбільша ІТ-компанія з українським походженням. Офіси SoftServe мають сучасний та оригінальний дизайн інтер'єру, який формує комфортні умови як для роботи, так і для взаємодії між колегами.

Інтер'єр офісу відображає мінімалістичний стиль з використанням яскравих кольорів та натуральних матеріалів. Одним з найяскравіших елементів дизайну є сучасна архітектура з панорамними вікнами та відкритими просторами, а велика кількість природного світла сприяє гарному самопочуттю працівників та економить енергію. В офісах є спеціальні зони відпочинку та розваг, де співробітники можуть розслабитися і зайнятися творчістю (рис. 7).

Також є спеціальні зони для проведення тренінгів, семінарів та зустрічей з клієнтами. Це приваблює професіоналів та сприяє розвитку компанії [18].

Фінансовий аналітик YouControl **Р. Корнилюк** за допомогою інструменту **YouControl.Market**, підготував секторальне дослідження основних змін та нових тенденцій економічного розвитку українського ІТ-ринку під час повномасштабної війни.

Було відзначено, що попри життєстійкість, продемонстровану ІТ-ринком на початковому етапі повномасштабної війни, агресивне повномасштабне вторгнення РФ зупинило стрімкий ріст експорту ІТ-послуг [10] (рис. 8).

Джерело: згідно [18].

Рис. 7. Офіс ІТ- компанії SoftServe, Київ

Джерело: НБУ Держстат на підставі [10].

Рис. 8. Аналітика YouControl.Market

Маховик розкрутки абсолютних обсягів валютної ІТ-виручки було різко зупинено в 2022-му, а для відновлення минулих темпів приросту потрібен час.

За дослідження **Команди YC.Market**, не дивлячись на тривалі воєнні дії, Україна є одним з провідних постачальників цифрових послуг на глобальному рівні. Технічні досягнення нашої держави є цінними для інших країн. Наприклад, платформа «Дія» вже зараз знаходиться на стадії імплементації в Естонії та Екваторі, продовжується переговорний процес з низкою інших країн [9].

Створення привабливого та функціонального робочого простору сприяє залученню талановитих кадрів і підвищує інвестиційну привабливість [5].

Висновки. Значення інноваційного підходу в сучасному інтер'єрі офісу ІТ компанії неможливо переоцінити. Це було встановлено на основі аналізу проєктів міжнародних та українських дизайн-студій, до інноваційних ідей яких належать такі розробки, як віртуальний офіс, прозорий офіс, кубічний офіс, зелений офіс, smart-офіс, біофільний дизайн, емоційний дизайн, ергономічний дизайн. Дизайнери цих студій створили шедеври офісного дизайну, які мають свої національні особливості та враховують менталітет замовників.

Інноваційний потенціал сучасної ІТ-компанії виражається в глибокій технологічній інтеграції: «розумний офіс» став нормою. Зарубіжні компанії: Apple, Google, Facebook, та українські компанії, такі як Grammarly, Genesis, SoftServe, Jooble вже активно використовують ці технології, щоб забезпечити своїм співробітникам сучасне робоче середовище.

Концепція офісного середовища постійно еволюціонує. Все більшу роль у цьому відіграватимуть технології віртуальної реальності, які дозволяють формувати штучне робоче середовище за допомогою цифрових інструментів, зокрема: хмарних сервісів для колаборації (Google Workspace, Microsoft Teams), VR-просторів для онлайн-зустрічей та платформ управління проєктами.

До інновацій в дизайні інтер'єрів сучасних офісів слід також віднести його інтерактивну форму: гібридність та гнучкість. Такі офіси містять спільні інноваційні хаби, що сприяють співпраці, креативності, де можна здійснювати обмін ідеями та підтримувати корпоративний дух та ізольовані кабінети для концентрації. Офісні рішення дозволятимуть робити миттєву персоналізацію простору, рухати стіни, міняти конфігурацію в залежності від потреб в даний момент часу.

Біофільний дизайн та турбота про людей: тренажерні та оздоровчі центри, природне освітлення, якісне повітря, зелені зони відпочинку.

Стійкість та екологічність: Зелені офіси – це не лише тренд, а необхідність у сучасному світі, що забезпечує енергоефективність.

Архітектура у вигляді кубів забезпечує оптимізацію використання простору, знижує витрати на енергоспоживання та дозволяє інтегрувати новітні екологічні технології, що відповідають високим стандартам сталого розвитку.

У результаті проведеного дослідження було виявлено тісний взаємозв'язок між інтер'єром офісних приміщень та іміджем компанії, а також визначено шляхи адаптації українських ІТ компаній до умов сьогодення. Проаналізовано сучасні тенденції та окреслено передумови для створення інноваційного інтер'єру офісу ІТ компанії на основі синтезу ергодизайну, біодизайну, техnodизайну та мінімалістичного стилю.

Список використаної літератури

1. Архітектурний олімп України: рейтинг ІТ- офісів 2025 року, що визначають майбутнє роботи. *МехБуд*. 2025. URL: <https://blog.mehbud.com.ua/uk/other/retytnh-it-ofisiv/>
2. Вотінов М. А., О. В. Смірнова Інноваційні прийоми формування інтерактивних будівель і споруд у міському середовищі: монографія. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 112 с.
3. Browning W. D., Ryan C. O., Clancy J. O. 14 patterns of biophilic design. New York: Terrapin Bright Green, LLC, 2014. 61 p.
4. Виноградова О. В., Крижко О. В. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. Київ: ДУТ, 2018. Ч. 2: Організація офісної діяльності. 137 с.
5. Клименко В. М. Дизайн сервісного центру ІТ-компанії: кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра спеціальності "Дизайн". Київ: Національний авіаційний університет, 2023. 62 с.
6. Гнатюк Л. Р., Синиця Т. С. Дизайн інтер'єрів офісних приміщень з використанням сучасних екологічних тенденцій. *Теорія та практика дизайну*. 2016. Вип. 9. С. 47–56.
7. Hasiwar D., Gruber A., Dragschitz C., Ivkić I. Towards a Cloud-Based Smart Office Solution for Shared Workplace Individualization. *Proceedings of the 14th International Conference on Cloud Computing and Services Science – CLOSER*. 2024. Vol. 1. P. 367–374. DOI: 10.5220/0012739000003711. URL: https://www.researchgate.net/publication/379323560_Towards_a_Cloud-based_Smart_Office_Solution_for_Shared_Workplace_Individualization.
8. Дональд А. Норман. Емоційний дизайн. Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ: ArtHuss, 2019. 304 p.
9. Команда YC Market. Перспективи розвитку ІТ сектору в Україні. *YCM*. 2024. URL: <https://blog.youcontrol.market/pierspiektivi-rozvitku-it-siektoru-v-ukrayini/>
10. Корнелюк Р. Розвиток ІТ в Україні: поточна ситуація та перспективи. *YCM*. 2023. URL: <https://blog.youcontrol.market/rozvitok-it-v-ukrayini-potochna-situatsiia-ta-pierspiektivi/>

11. Christensen C. M., Hall T., Dillon K., Duncan D. S. Competing Against Luck: The Story of Innovation and Customer Choice. HarperCollins Publishers, 2016. 288 p.
12. Кускова С. В. Офіс-менеджмент: навч.-метод. посіб. Харків: Стильна типографія, 2020. 312 с.
13. Матвеева Ю. Т., Майборода Т. М., Кириченко К. І. Офіс-менеджмент: підручник. Суми: СумДУ, 2021. 400 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85483>.
14. Новосельчук Н. Є. Дизайн інтер'єру: навч. посіб. Полтава, 2020. 165 с.
15. Piotrowski C. M. Designing Commercial Interiors. 3rd ed. John Wiley & Sons, 2016. 576 p.
16. Сафронова О. О., Стрільчук М. О., Агліуллін Р. М., Донець К. В. Особливості формування дизайну інтер'єру сучасних інформаційних агентств. *Технології та дизайн*. 2017. № 4 (25). URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8680/1/td_2017_N4_02.pdf.
17. Сафронова О. О. Особливості методики Design Thinking як сучасної стратегії проектування в контексті дизайну середовища. *Теорія та практика дизайну*. Київ, 2017. № 13. С. 202–216.
18. SoftServe. DOU. URL: <https://jobs.dou.ua/companies/softserve/photos/#photo102319>.
19. Що всередині нового офісу Google вартістю \$2,1 млрд. (2024). URL: <https://dev.ua/news/tse-niby-sanatorii-za-systemoiu-vse-vkliucheno-shcho-vseredyni-novoho-ofisu-google-vartistiu-21-mlrd-1711543843>.
20. The Village Україна, Yakusha Design (2019) URL: <https://www.village.com.ua/village/service-shopping/interior/287449-office-yakusha-design-faina-dezeen-palats-ukrayina>.
21. The Village Україна, Офіс Grammarly, Balbek Bureau (2019). URL: <https://www.village.com.ua/village/service-shopping/interior/282153-office-grammarly-gulliver-slava-balbek-bureau-mist>.
22. Офіс Genesis. URL: <https://jobs.dou.ua/companies/genesis-technology-partners/>